

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

duxit ad domum propriam, & eis sororem
reductam ostendit. Et hac vsque ad tempo-
ra nostra permansi. Si quæras, quid de
his sentiam; dicam cum Alb. Magno
& Cantipratense, mihi non liquere. Fi-
eri possent à dæmone Deo permittente:
Sed arbitror in his duobus exemplis,
quoad illud primum procum, & in se-
cundo hæc forte virginem Satanæ par-
tarios fuisse.

SECTIO III.

VLGATIS persuasio est, se-
per in his corporibus assum-
ptis aliquid obuium oculis,
quo deprehendatur dæmoni-
cū esse spectrū, facile crediderim, sic
contingere. Sed puto si maiore potesta-
te non impediatur dæmones, posse
qua velint apparere forma, humanāq;
perfectam, & omni ex parte pulchram,
pulcherrimamq; exhibere. Qualem se
fortassis exhibuit B. Alberto Carmeli-
tæ, à quo crucis signo obiecto fuit fuga-
tus; vt narratur à Ioan. Maria cōpostel-
lano, *initio vite s. Alberti*. Verum solet
ei ob stare Dei voluntas, quæ vt semper
aliquid ad sit, quo detegatur impietas
& impostura; ne quam mortales igno-
rantia iustam excusationem prætexat;
certis animalium formis dæmonia nõ-
dum vti permisit, vt columbe, seu ou-
iculæ, seu agni: forte quod agnus verus
sit Christus Pastor bonus verusque, &
in colūbæ specie Spiritus sanctus solitus
sit apparere, & quia hæc animalia dolo-
carèt, & nullū inferre solèt damnū, vt
docet Tyræus sup. Libentius induit a-
nimalia, in quibus aliqua sunt, quæ me-
rito culpes. Hirci forma seu capri val-
de ei antiqua est: & quia hircus Numen
Ægyptiū est, censet Moyses Maymo,
in ductore dubitantiū iustos Hebræos in
sacrificijs hircū offerre. Et olim Iupi-

A ter Hammon in Hirci forma coleba-
tur, dictus Hammon, quasi Chammon, à
Cham inuentore Magiæ. Hodie etiam
solemne illi, quando pactū expressū in-
ijt, offerre se conspicuū forma virili:
post pactū, quādo adorādus, semper in
forma hirci, vt sibi accidisse fatebatur
Ioann. ille Stapulensis, & obscurius in-
nuitur in confessione Doctoris Edelini
apud Iaquerium, *cap. 4.* & habetur a-
pertissime in sententiæ Auinionensis
breuiculo, quod verbotenus dabo, *lib. 5.*
sect. 15. circ. fin. Aliquando à facientibus
homagium nõ cernitur, vt narrat Me-
ierus *Chron. Flandria anno 1459.* quando
tamen se adorandum proponit, sem-
per id in forma caprarum mariti, &
quidem sædi aspectu, atri, olidique.
Huius rei variæ causæ redduntur. vna,
quoniam ob reuerentiā verbi incarna-
ti, Deus non patitur eum tunc assume-
re humanum schema. Et hoc sensu Se-
bastia. Michael. *schol. 10. Pneumat.* arbi-
tratur ad litteram accipiendum, quod
Apoc. 13. v. 4. traduntur impij bestiam a-
doraturi, hoc est Diabolum in bestie
forma. Sed cum bestia illic vocetur ipse
Antichristus, iuxta DD. Hippolytum,
Methodium, Ireneum, Aretham & a-
lios, constat hunc sensum non esse litte-
ralem. Illud verius, quia coluerunt o-
lim diabolū in forma hirci, ideo dæ-
mones, vocari SAHIRIM hoc est pi-
lofos, seu hirtutos, vt solet aliquando
D. Hieronym. vertere, *vide ca. 17. Leuit.*
Et c. 13. Esai. v. 21. Et c. 34. ver. 14. Nam
Sahir, Hebræis, hircus, dicitur, vt Lati-
nis, à pilis & horrore; vnde fors etiam
E Satyræ, nomen deductum. Confirmat
Kimchi, in *radicum libro*, dum scribit:
Sahir, vocari diabolū, quia solitus
hirci effugie se conspiciendum præbere
Illud etiam notat Michaelis, *d. Et cap. 17.*
vers. 7. Leuit. LXX. non temere ver-
tisse, *מאראים*, quasi dicant, Fatuellos,
vnde

דיעה
ש.

vnde deducta vox Longobardica, *Matou*, litteræ omissione; quos Galli ad verbum vocant, *Folletons*; & alij per abbreviationem, *Follons*, quia risum excitant risu, tripudo, sibilo cātu, &c. quod dæmonem fecisse constat ex vita D. Antonij, & D. Thom. 1. 2. *quæst. 89. arti. 4. in argument. 3.* Ego tamen illud *parabls*, pro vanis potius acceperim; vt respexerint ad *Elilim*, nomen idolorum. Nā idolis sacrificare eo loco prohibetur, hoc est dæmonibus qui vana idolorum specie colebantur.

Alia causa reddi potest, animalis huius salacitas, superbia, & alia vitia, quæ moribus & actionibus suis dæmones studiosè imitantur, vt multis ostendit Remigius, *lib. 1. capit. 24.* Denique hircum seu capram; vt legimus in *vita S. Radegundis lib. 2. quem scripsit Baudomni: Sanctimonialis eius coetanea*; induit, quia hircorum, quia sinistra locandi est caput: sane hac vt plurimum forma adoratur. vt exemplo Edelini Doctoris Sorbonici probat Ganguinus *a.* & alij Torquemada: idque ab antiquissimis Thefei temporibus manasse censet Remigius; equidem prius ex sacris opinor prophetarum testimonijs id deduci posse, in quibus, *Zairin*, vocantur, vt docui. Quando vult familiaritatis & fideli specimè præbere, catti, vel canis sumit effigiem. de catts, quotidiana Lamiarum confessio fidem facit; de cane, Agrippa Cornelius, & Simon Magus, tales nacti paredrios. Si quis aliquo deuehèdus, equum induit, testis de Hadingo Olaus, de Comite Matisconensi, Petrus Clunicensis, & Hugo Floriacensis *b.* si per locum angustum vel rimā subiturus, vel custodibus illufurus, vel pterilio, Musculus, vel mustela fit *c.* Si qui præsentis sint, colloquium impedituri, vel quos velit latere, muscam induit, & partes aurib

A vicinas occupans, quæ vult, infusurrat *d:* si vt gregem læceret, vt læuiat in animantes homines ve; induit lupum: *e* si quos terrere velit aut turbare; vt Gallus gallinaceus magnus & ferociens Pachomio, (*Metaphrast. apud Surium mense Maio*) vt coruus aut vultur S. Romualdo, (*Damian. in eius vita*) vt vulpecula vero apparet Hilarion. *f.* vt canis Dunstano [*apud Surium in eius vita mense Maio*]; vt Serpens, Leonardo Corbeiacensi; *g* vt draco, D. Margareta, & Ferd. Gunzalu, Castellæ, Comiti, eiusque exercitui: *h* Si ad malum, specie boni, velit inducere; apparet forma Christi, vt D. Martino apud Seuerum; vel in forma Dei, vt Theodora vidua; vel in forma angeli, vt D. Juliana; Denique formam capit, quæ instituto maxime sit accommodata: &

B

C quia ad omnia fere idonea est humana, hanc vt plurimum effingit, non eodem modo. Scribit vetustus scriptor in vita S. Roberti Abbatis; *Nactè quadam vir sanctus vidit malignum ad chori aditum consistere, & conari quidem sapius ingredi, sed frustra tamen. Habebat formam rustici præcincti, nudus longisq; tibijs ferentis à tergo sportulam, & au pectus lignum fumbus innexum. Cepit porro producto collo circuire chorum, oculos in fratres attente conijere si quia posset forstran gratum sibi in aliquo cernere. At viro Dei instantius orante, & fratres à corpore excitante, improbus explorator diu frustra expectans; cum nil se proficere videret, indignabundus ad chorum fratrum conuersorum se contulit: illi quoque cunctos curiose contemplans: si quos videret somnolentos; ea hincans spiciens: si noxijs cogitationibus occupatos, mirum in modum tripudians applausit. Tandem inter nouitios reperit iuuenem quendam animo ad illicita euagantem, nec nisi solo corpore illic præsentem, immo etiam clandestinam fugam*

D

E

niel. Apul. in Milchia d Ioan. Nider. li. vii. Formica. e Remig. d. cap. 13.

f D. Hieron. in Hilarione. g Marulus lib. 5. c. h Rodericus Sanctus par. 3 Hist. Hist. c. 21.

i Marul. (supr.)

lib. 10. hist. Fran. Torque. dial.; Remig. lib. 1. dæmono. cap. 13.

b Olaus. 3. Per. Clu. de miraculis. Hugo in Chroa. c Cynl. in vita S. D.

meditans, animaduertens igitur illum sua fortis esse, fuscimula apprehensum, in fiscellam suam proiecit, & celeriter inde se proripuit. Cernens id vir sanctus multum pro salute illius anxius & sollicitus, mane diligenter iussit illum inquiri. Sed ille ante auroram vagus & profugus, excusso suauis uero Christi, securus erat inimicam. Adiunctum autem se hominibus sceleratis deditusque latrocinij, non diu post captus est, & capite plexus, miserime è vita excessit. Eodem in Nuptiarum pompa dæmon apparuit calamistratus, procaci vultu, & actiosus, vide Sur. tom. 3. lun. 7. Maximo Rhegiensi apparuit, vna uis & nauæ recens appulsi: Euagrio, ut clericus hæreticus: Macario, semel ut messor, semel ut pharmacopola; Nathanaeli semel ut agazo agens asinum, semel ut feruus lorarius: quæ Marulus & Sabellicus, ex vetustioribus, testantur. & Apelli apparuit, ut pulchra, & compta, & illecebrosa mulier: sed hic prudenter eum ferro, quod versabat, candente abegit. Sed quantumuis ille velit pulcherrimam hominis similitudinem representare: quæ Dei bonitas est, tantum solet assumere, quam & qualem Deus permittit, teste D. Chryso. hom. 4. de Lazaro: & ideo vel ipso inuito fieri videmus, ut qui non obesa nimium metis sint; semper, si attendant, fucum, queant deprehendere. Aut enim se ostendunt dæmones humano corpore atro, illuuioso, squalido, satente, tetro, ac formidabili: saltè obscuro, nigro, fædoq; vultu; naribus vel deformiter finis, vel immane aquilis; oris ritu sparso, profundoque, luminib; valde abditis flammantibusq; manibus pedibusque obucis ac vulturinis, strigosis brachijs eruribusq;, & admodum villosis, caprinis etiã vel asininis tibijs: vno vel utroque pede bifido corneoque, interdum & solidungulo, interdum mutilo-

Marulus
d. ca. 7. Sa
bel. lib. 10.
exemplar
cap. 3.
Solom. c.
li. 6. c. 28

m. Sebaff.
Michael.
Pheum.
ca. 4. Ty
caus lib. 1.
de appar.
spiri. ca. 5.
Binsfeld.
malef. p.
aud. 12. R.
mig. lib. 1.
dem. c. 7.
810. 14. &
13. & lib. 3.
c. 10. Ana
stas lib. 3.
de Nat.
dæmon.

A pede altero, vel utroque demum statura corporis nunquam iustâ ac decorâ, sed cui semper adlit aliquid insolitæ notæ, & deformitatè prauitatèque dæmonis prodentis. probant ista veteribus recetibusque exëplis alij m: & nos iam multa in medium attulimus. Sane morituris solet maxime terrificâ apparere specie, ut B. Martino apud Seuer. Sulpitiu: ut Florentio illi, cui visus ore vastam flammam, naribus fumû fundens sulphureum [Blasius Melanesius, in vita S. Ioan. Gualberti.] ut B. Odiloni apud Sur. in eius vita. i. la nua. ut B. Oportune ferociës in specie nigerrimi Æthiopis, capilli & barba stillabât quasi picè calidam & liquidam, oculi ferrû ignitum & stricuras scintillans. Adelelmus Episcopus in eius vita apud Sur. mense Aprilis. cuius rei ratione Angelus reddidit B. Aichadro, hoc à Deo permitti, ut hic ipse terror tam terribilis visionis expiet in sanctis, si quid adhuc expiandum in illis esset reliquum: ut scribit Fulbertus, in vita Aichadri, apud Sur. mense Septembr.

In hoc assumpto corpore loqui illos posse & solere, testatur omnis antiquitas: quæ & oraculorum ab eis tusorum, & antrorum, quercuum, statuarumque loquentiû (de quibus actum alibi) meminim: eoque pertinent etiã caluarie seu capita mortuorum Gëtilium, in quibus dæmones locuti: ut caput filij Polieriti: de quo Phlegon & ex Hierone Alexandrino: caput Publij, de quo idem Phlegon ex Antisthene, caput Gabinij, de quo Plinius Senior b: & cranium Magi, de quo Francisc. Picus c: & alterius Magi, de quo Melchior Flauinus Minorita. d Sciendum quod omnes vitales actiones dæmonibus natura denegauit, quia proprie carent corpore. & ideo, non magis quam Angeli, putâdi vere comedere, vel bibere potû eicæue

corpoream

lib. de
mirabil.
lib. 7.
cap. 12.
lib. 7. de
pænot.
10.
li. de lib.
tu anima.
tum post
obitum.

corpoream: qua de re dubitare (videtur Origenes dubitasse Dialog. 3. de Christo homine) vt censet, non philosophicum nec Catholicum est, sed delirium sequi recentiorum Rabbinoꝝ philosophicum non esse norunt omnes philosophi, & optime probat Tosta, q. 11. in Exod. c. 7. Catholicum non esse confirmat S. S. Tobia 12. ver. 23. Rabbinicum esse patet ex Auoth Natali, vbi homo demens, scribit dæmonestria cū hominibus habere communia, edere ac bibere, venere vti & prole gignere, & mortales esse. Quis nō rideat hæc hodie etiam inculcari ab homine Caluinista; cui Tobia liber non est Sacrosanctus? cum itaque loqui sit actio vitalis, sequitur loqui cū videntur dæmones, non loqui proprie, & vitali actione, sed producendo sonū in aere humanæ voci similem & adstantium auribus insonantem, vt notat Gregoras: ad eum ferme modū, quo quis artificiose quopiā instrumēto; puta tibia vel tuba; sonum vocis humanæ exprimat: vel quo modo cauæ valles exceptam ac repercussam vocem articulate admodum recipiunt: vel, vt crispī numeratione pectinis, organa pneumatica in varios accentus ac tonos solum discriminant, *lege si lubet Tostatium in d. c. 7. q. 15.* Sermonem vt plurimum vtūt, quo regionis illius incolæ, vt Pfallus tradidit. Sed (quod notandum, nam & hinc fucum queas deprehendere) vtūt voce stridula, tubibilante, confusa, obscura, debili, pusilla, & quasi ex dolio, vel per testam rimosam; docent hoc Sagarum confessiones plurimæ, apud Remigium 9. Potest autem diabolus, quando in assumpto corpore apparet, videri: & quando loquitur, audiri, à quibus tantum vult, cæteros vero latere. Idque naturaliter. Si nempe quoad nonnullos, & non quoad alios ex parte organi, vel

A obiecti adferat aliquando impedimētum, vt si medium impediatur ita, vt per illud species ad oculum vel auditum non perferantur, vel si ipsas similitudines, prohibeat, vel quos latere vult, in extasim rapiat; ad alios vero, à quibus audiri & videri vult, fiat simulachra & sonos libere commutare, & imaginationem eorum ad alia nulla abducatur,

SECTIO VLTIMA.

Recurre denique, vt dæmones nobis appareant, vel, vt defunctorum animas nobis representent (quod illi facere reuera nequeunt) nullo modo licet, immo mortale est peccatum. Nam, vt focios vocare non possumus; quibuscumque omnis familiaritas nobis est interdicta; docent D.

C August. & D Thom. Non vult Apostolus. *Nos socios fieri dæmoniorum & Amice ab illis & precario petere, vel recipere; est in aduersarij castra se recipere, & transfugere à Christi Ecclesia.* Per modum imperij & compulsionis non possumus eos adigere, nisi quatenus sumus ad hoc à Deo delegati per exorcisticam dignitatem, in cuius exercitio diuinum imperium operatur. Denique etiam si liceret, stultum id foret: quia nihil à dæmone expectandum boni vel utilitatis: nihil boni cōfert in homines, nisi matori permixtū malo; nihil docet, nisi mere curiosum & fatidicū obsequitur, nisi vt perdat, & æterno exitio inuolutos diræ suæ subdat tyrannidi. Ex his apparitionibus dæmonum oriri posset alicui dubium, Cur illi antiquis patribus visibiles apparuerint adeo frequenter, nobis hodie non iten? Hanc quæstionem olim Sæctus Ioannes Brigintonius proposuit S. Guilhelmo Shlegtholmenli, qui respondit; *Antiquorum patrū animo non sal-*

Alber. & Rich. in 2 d. 8. Angl. q. vnc. de dæmon. ar. 4. dub. vlt. Ananias d. li. 3. & alij.

lib. 2. de doctrin. Christiana c. 23. & Tho. 2. 2. q. 90. art. 1. Corin 10. v. 20.

vide Tyrtæum lib. 1. cap. 15.